

I Bellilog 20.07.06

Ik ben post-alles. Post-ik, post-multinational, post-moraal, post-wij, post-pizza (nooit meer een quattro stagioni, alsjeblijft!), post-neo-con, post-derde-weg, post-nieuwe-zakelijkheid, post-cuvée-prestige, post-voetbal, post-nataal (spreekt voor zich), post-marketing, post-informatie, post-spiritueel en post-Marlboro. Ik ben zelfs post-post, want ik ontvang alleen ongeadresseerd reclamedrukwerk, een soort prehistorische spam, en afschriften van rekeningen die ik twee dagen eerder al via internet heb gekregen. Maar een echte brief, op briefpapier uit een doos, in een bijpassende envelop, met een aanhef en handgeschreven gedachten, wensen, verhalen en liefde – die heb ik nog nooit ontvangen. En ik ben post-Jessica. Dat blijft zo. Als je alles verliest, blijft er veel te veel over. De wereld is nog net zo vol. Voller zelfs. Producten en merken. Mensen. Groepen. Meninge(n). Alles wordt meer. Post-dat moet ik nog worden. Je kunt dingen goed doen of niet. Veel meer is er niet.

Vandaag ben ik post-Hamburg. Tweeënhalve week factfinding voor een klant in de zware agrisystemen. Waanzinnige chiptechno in grote apparaten met veel slangen en haken en andere oversized stalen onderdelen. Die dingen doen alles voor je: maaien, melken en mest wegwerken. Complete fabrieken op wielen. Met de Mega Dominator en Big Pack kun je honderden hectaren land bedwingen. Morgen presentatie: strategisch communicatieplan ter voorbereiding van overname. Je bent adviseur of niet. Even geen Second Life. First Life heeft me nodig. Achter elkaar door, uit de trein naar kantoor, presentatie uitwerken, in de auto en in één keer door naar Staphorst, want daar zitten ze. Daarna kan ik pas naar huis. Beetje veel wel, maar het gaat om vijf nullen, en ik ben nog niet post-factuur.

2 Zo'n mooie dag

De auto voor mij reed tachtig en leek even te stuiteren, alsof hij de hik had. Ik zag het niet goed, want op datzelfde moment piepte mijn telefoon. Bericht van Gijs, uit Amerika. Mijn compagnon zat al bijna een maand in Atlanta, waar hij aan een fusieadvies voor een multinational in zakenreizen werkte. Heel wat anders dan landbouwwerktuigen, al was het alleen maar door het gemak waarmee vliegtickets werden geregeld. Tegen inkoopprijs was businessclass opeens niet meer overdreven. Dat soort gedachten kwamen in me op terwijl ik me vooroverboog om het sms'je te lezen. Het moest daar nog midden in de nacht zijn, bedacht ik. Gijs werkte laat. Ik staarde even naar het schermpje, door het invallende zonlicht was het niet te lezen.

Straks, dacht ik. Tijd genoeg. Ik reikte met mijn rechterhand naar het toestel om het bericht weg te drukken. Mijn vinger haalde het knopje niet. De achterkant van de auto voor me begon te schuiven. De bestuurder probeerde te corrigeren, maar wat hij deed had een averechts effect. De auto draaide half om zijn as, stuiterde nog een keer en sloeg over de kop. Pal voor me.

Tijd om te begrijpen wat er gebeurde, had ik niet. Ik reageerde instinctief. Beelden zetten zich onmiddellijk om in handelingen. Ik zag en deed. Mijn handen en voeten namen eigen beslissingen. Mijn hart pompte, mijn longen zogen en bliezen, harder dan ik kon bijhouden. Mijn lichaam redde zichzelf, ik draaide weg van de schuivende en tollende auto voor me, ergens heen. Mijn ogen schoten heen en weer, van de naderende klap naar de weg, naar de spiegel, links, auto, spiegel. De auto voor me raakte iets hards, kantelde, schoof op zijn zijkant over het asfalt, een vonkenregen spoot onder het plaatstaal vandaan. Mijn ogen waren overal tegelijk. Ik hing aan mijn stuur om de crash te ontwijken. De motorkap van de auto voor me sprong open en door de enorme krachten scheurde hij af. Ik keek naar het stuk staal dat door de lucht vloog en zag tegelijkertijd de zon door de bomen en de stille

provinciale weg. Als een droom, een magisch-realistisch schilderij: *Plaatstaal in de ochtend*. Ik rukte mijzelf los uit het beeld en trapte met mijn hele gewicht op de rem. Gillende banden op het wegdek, mijn handen zo hard om het stuur geklemd dat ik ze even later nauwelijks meer los kon krijgen. De motorkap kwam recht op mij af, traag leek het, in moordende slowmotion. Ik keek links, rechts, zag in de verte een motorrijder, die net om de volgende bocht verdween. De weg was leeg. Ik draaide de andere kant op, weg van het gevaarte. De kap schraapte met een snijdende slag langs mijn auto. Ik voelde het staal van het portier krullen, alsof er een vel vanaf werd getrokken. De auto voor me ploegde door de berm en kwam met een enorme dreun tegen een betonnen paal tot stilstand. Het glanzend blauwe plaatwerk verloor zijn vorm, verkreukelde, verfrommelde. Op nog geen tien meter afstand. De paal trilde, wankelde en brak. Langzaam zakte het betonnen gevaarte naar beneden, dwars over de restanten van de auto heen. Ik moet de klap hebben gehoord, maar ik kon me er later niets van herinneren. Het was alsof het hele ongeluk zich in stilte had afgespeeld.

Mijn auto stond schuin in de tegenoverliggende berm, met de neus in de richting van het ongeluk. De weg was leeg, iets wat ik al jaren niet meer had gezien in Nederland. Waarom ik daaraan moest denken, weet ik niet, maar ik staaarde niet-begrijpend naar het samengeperste wrak aan de overkant. Uit niet meer herkenbare delen kringelde rook naar boven, waarschijnlijk uit het motorblok, maar omdat het frame zo verbogen was, leek het pluimpje van de achterbank te komen. Een klein wit wolkje, draaiend in het licht. Even had het iets idyllisch. Gevangen in een moment van stilte, want er gebeurde niets. Helemaal niets. Er bewoog niemand. Ik zag de dingen om me heen, het dashboard, mijn koffertje, mijn mobiele telefoon in de houder. Niet meer dan tien meter tussen mijn eigen auto en het wrak. Zo dichtbij, zo ver weg. Door de versplinterde ruiten zag ik een man achter het stuur, hangend in de veiligheidsgordel. Van een afstand zag zijn hoofd er nog heel uit, maar de auto was met zo veel kracht verwrongen dat daarin niets meer in leven kon zijn. De ochtendzon scheen ongehinderd naar binnen, prachtig licht, betoverend bijna. Het was een ochtend zoals je die elke dag zou willen, eind juli, zomer in volle gang, alle kleuren groen aan de bomen

en overal om je heen die geladen stilte, boordevol leven dat nog geen weet heeft van het volgende seizoen.

Ik keek.

Gedachten flitsten door mijn hoofd, stomme dingen: de afspraak die ik niet ging halen, de tijd, vijf voor half tien, de presentatie, maar ik kon geen enkele gedachte lang genoeg vasthouden om er iets mee te doen, als dat al nodig was. Het ongeluk was als een enorm gewicht dat alles naar zich toe zoog. Het vulde de tijd, de lucht en de ruimte. Nergens zat nog een opening waar de toekomst door naar binnen kon. Hier hield het op. Met trillende vingers toetste ik het alarmnummer op mijn mobiel en meldde het ongeluk. Politie en ambulance werden gewaarschuwd.

‘Blijft u aan de lijn’, zei de vrouw.

Het dunne rookwolkje verdween langzaam, de stoom loste op en even later was er niets meer te zien. Kleine geluidjes, wat gesis en gepruttel, kreunend staal, doorbraken de stilte. Samen met de vogels. Ik haalde het telefoontje uit de houder en stapte uit. Terwijl de vrouw tegen me bleef praten, geen idee meer waarover, liep ik langzaam naar de auto. Hoe dichterbij ik kwam, hoe groter de ravage bleek. Pas toen ik er vlakbij stond, zag ik dat er van de binnenuimte bijna niets meer over was. Door de klap tegen de betonnen paal was de wereld gereduceerd tot de samenvatting ervan. Binnenin zaten twee mensen, de chauffeur en een man achterin. In oneindige stilte lagen ze tussen de verwrongen carrosserie, hun handen vastgelopen in vergeefse pogingen iets tegen te houden. Iets te redden. Wat dan ook.

Rond de auto was een ravage van gebroken glas, stukken kunststof en staal. Spullen die uit de auto waren geslingerd. Papieren, losse vellen, dwarrelden in een zachte bries. Ik raapte er twee op, zomaar, een reflex. Er lag een ruitenkrabber, een sponsje, een pen. Ook die raapte ik op. Pennen laat je niet liggen. Waarom weet ik niet. Ik keek naar het wrak. De voorruit was in honderdduizenden kleine scherven uiteengespat en door de opening stak een deel van het dashboard naar buiten.

Ik rook olie en vet en een vleugje benzine, alsof ik in een garage stond. Daartussen dreef de weeë geur van bloed.

‘Bent u daar nog?’ vroeg de vrouw.

‘Ja.’

‘Ambulance en politie zijn onderweg en kunnen elk moment bij u in de buurt zijn’, zei de vrouw. ‘Het is belangrijk dat u kalm blijft.’

‘Alles is belangrijk’, zei ik.

‘Dat klopt.’

‘En ik ben kalm.’

In de verte klonken sirenes, lange messen door de lucht.

Zo’n mooie dag.

3 Een soort afhaalpizza

‘U was alleen? Was er niemand in de buurt? Een auto die de andere kant op reed, bijvoorbeeld? Of iemand die nog voor de verongelukte auto reed?’

‘Er was een motor. Een heel eind verder. Te ver weg.’

De agent schreef en dacht na. ‘En wat was uw relatie tot de inzittenden van de verongelukte auto?’

De vraag drong niet direct tot me door. Ik zat naast de agent in de politie-auto. In mijn handen had ik nog steeds de pen die ik had opgeraapt. Gedachteloos stopte ik hem in mijn zak en ik keek naar buiten. De zon bleef maar stralen. Aan de overkant van de weg waren brandweer en hulpdiensten bezig het wrak van de auto open te snijden, zodat ze de lichamen konden bevrijden. Vreemde gedachte: lichamen bevrijden. Over welke vrijheid ging het eigenlijk? Ik zag de inspanning van mensen die alles op alles zetten.

‘Zijn ze dood?’ vroeg ik. Ik kon niet verder denken voordat ik zekerheid had, voordat ik wist of de hulp nog op tijd was of niet. Vreemd, want in mijn achterhoofd wist ik wat het antwoord was. Ik had naast de auto gestaan, ik had met eigen ogen de ravage gezien. Toch moest ik het vragen.

De agent volgde mijn blik naar buiten en gaf geen antwoord. Hij knikte en herhaalde zijn vraag. ‘Wat was uw relatie tot de inzittenden?’

‘Geen.’ Pas op dat moment besepte ik wat hij vroeg. ‘Hoe komt u erbij dat ik een relatie zou hebben met de inzittenden van die auto?’

‘Nou, u was kennelijk samen op pad. De enige twee auto’s op deze weg.’

‘Wij reden op dezelfde weg op hetzelfde tijdstip. Meer niet. Dit is een openbare weg. Toch?’

De agent negeerde mijn vraag. ‘Dus geen relatie?’ herhaalde hij.

‘Nee.’

‘Dat u hier reed, was toeval?’

‘Ja. Ik was op weg naar een afspraak.’

Weer negeerde hij mijn opmerking en hij keek in zijn aantekeningen. ‘En u weet niet wie er in die auto zit?’

‘Hoe zou ik dat moeten weten?’ Langzaam begon mijn ergernis het te winnen van mijn verbazing. Waar was deze man op uit? Wat waren dat voor vragen? ‘Waarom denkt u dat ik weet wie er in die auto zit?’

Hij reageerde niet en keek weer in zijn aantekeningen. Het was een herhaling van zetten. Onverstoorbaar werkte de agent zich door een reeks vragen en steeds wanneer hij klaar leek, begon hij opnieuw. Naam, geboortedatum, auto, kenteken, wat ik hier deed, of er andere getuigen waren, wat ik had gezien. In willekeurige volgorde. Onderbroken door vragen die ik wel begreep, maar die totaal ongepast leken.

‘Wat voor auto rijdt u?’ vroeg de agent.

Ik wees naar buiten. ‘Die daar.’ Hier hadden we het al over gehad.

‘Volkswagen’, zei hij.

‘Ja.’

‘Golf?’

Ik knikte, antwoorden werd zinloos.

De agent liet niet los. ‘Volkswagen Golf?’ vroeg hij nadrukkelijk.

Ik zuchtte. ‘Volkswagen Golf, ja. Net zo een als deze waar we nu in zitten. U weet toch wel hoe een Volkswagen Golf eruitziet?’

‘En verder?’ vroeg hij alsof ik niets had gezegd.

‘Verder?’

‘Andere auto’s?’

Naast hem verscheen het hoofd van een tweede agent, die eerder mijn rijbewijs en autopapieren had meegenomen, en daardoor verdween de vraag. Nog voor ik kon antwoorden, waren de twee agenten met elkaar in gesprek. Door het geopende raam gaf de een mijn papieren aan de ander. Hij zei iets wat ik niet kon verstaan. Het was ook niet voor mij bedoeld. De agent naast me luisterde en knikte. Samen deden ze alsof ik er niet was, het was om gek van te worden.

‘Ik dacht al zoiets’, zei de agent naast me. Hij knikte weer en luisterde verder. ‘Lijkt mij ook’, zei hij even later. ‘Kun jij dat uitzoeken?’

De tweede agent ging rechtop staan en sloeg met zijn vlakke hand

twee keer snel achter elkaar op het dak van de auto. ‘Doe ik’, zei hij en hij liep weer weg.

Ik was terechtgekomen in een procedure. Er werd op me gelet, maar niemand hield rekening met me. Net op het moment dat de man naast me weer wat wilde vragen, begon mijn mobiele telefoon te piepen. Ik haalde het apparaatje uit mijn zak en keek op het scherm. Automatische handelingen, ik dacht er niet eens bij na. Ik was zelfs blij met het telefoontje, want het betekende contact met mijn eigen wereld. Daar had ik sterk behoefte aan. Ik drukte op het knopje en hield het mobieltje aan mijn oor.

‘Michael’, zei ik.

Mijn moeder begon haar gesprekken altijd halverwege, alsof iedereen wist wat er in haar hoofd omging.

‘Je vader is zeker boodschappen doen’, zei ze. Sinds ze waren gescheiden, anderhalf jaar geleden, hadden mijn ouders ontdekt wat ze al die jaren hadden gemist. Mijn vader was aan een tweede jeugd begonnen en kaatste van de ene vriendin naar de andere. Zijn nieuwste verovering had ik nog niet ontmoet of ik hoorde van Peter, mijn jongere broer, dat hij de volgende alweer op het oog had. Waar hij ze vandaan haalde, was een raadsel, maar zijn aantrekkingskracht was onmiskenbaar. Peter en ik hadden al meer dan eens met verbazing gekeken naar het gemak waarmee hij met wildvreemden aan de praat kon raken. Zijn wil tot contact maakte elk contact mogelijk.

‘Hij is zo niet-cool’, zei Peter.

‘Maar hij lult met iedereen,’ zei ik, ‘daar kunnen wij nog wat van leren.’

Na het vertrek van mijn vader kon mijn moeder haar geloof eindelijk de vrijheid geven. Ze deed wat ze al jaren had willen doen en schreef zich in voor een verdiepingstraject in Canada. Drie maanden later ging ze voor een tweede cursus en na de derde kwam ze niet meer terug. In de grootse natuur en tussen gedreven geloofsgenoten nam ze definitief afscheid van de nieuwbouwwijk net buiten Dordrecht, waar ze zich zesentwintig jaar lang had verbeterd tussen scheldende kinderen, een man die haar niet begreep en een beangstigend gebrek aan ruimte. Op haar zevenenvijftigste was ze in de heuvels buiten Vancouver zichzelf geworden en daarmee had ze een ongekennde innerlijke energiebron aan-geboord.

Maar waarom zij nu dacht dat mijn vader boodschappen aan het doen was, dat zei ze niet.

‘Hoezo?’ vroeg ik. ‘Is er iets?’

Mijn moeder had geen behoefte aan vragen van een ander, zij beantwoordde haar eigen vragen. ‘Want zo weet ik niet of ik nu wel of niet een ticket moet kopen’, zei ze.

Geheimtaal.

‘Kan ik je straks terugbellen?’ vroeg ik. Haar gedachtegang begon me te benauwen. Het aannemen van het gesprek was een slecht idee geweest, in plaats van afleiding bracht het verwarring. Moeder liet geen enkele ruimte voor de situatie van de ander.

‘Hij beantwoordt zijn e-mail niet’, riep ze verontwaardigd.

‘Nee, natuurlijk niet.’ Mijn vader las zijn e-mail niet eens. ‘Als je iets wilt weten, dan moet je hem bellen’, zei ik. ‘Dus doe dat nou, alsjeblieft. Ik kan je nu niet helpen. Je belt echt op een heel ongelukkig moment.’

Het was even stil, maar haar boosheid veroorzaakte storing op de lijn.

‘Voor je moeder heb je weer eens geen tijd’, zei ze. De pijn stak moeiteloos de halve wereld over – mobiele telefoons zijn dolken met afstandsbediening – en trof me op mijn zwakste plek. Ik maakte inderdaad nooit tijd voor haar, en nu ik er voor eens echt niets aan kon doen, wees ze me op mijn tekortkoming.

‘Niet nu, mam’, zei ik. Iets anders kon ik niet bedenken. De uitleg was te groot, te overdreven, de gedachte dat ik daaraan moest beginnen, was al te veel. ‘Niet nu. Het spijt me, ik bel je later wel.’

‘Mij hoeft je niet te bellen’, beet ze me toe. ‘Als je je vader maar belt.’

Nog voor ik de verbinding kon verbreken, had zij het al gedaan, waardoor ik toch nog opeens met een afgewezen gevoel naar het telefoontje zat te kijken.

‘Mijn moeder’, zei ik tegen de agent.

‘Dacht ik al’, zei hij. Onverstoorbaar bladerde hij in zijn notitieblokje en hij begon opnieuw. ‘En uw naam is?’

Mijn geduld raakte op. Het ongeluk was ernstig, de politie moest zorgvuldig te werk gaan, geen detail mocht worden overgeslagen, dat begreep ik allemaal. Maar alles wat ik wist en alles wat ik had gezien, had ik verteld. Al twee keer. De chauffeur van de auto voor me verloor

de macht over het stuur, de auto raakte in een slip, kantelde, ging over de kop en sloeg tegen de betonnen elektriciteitsmast te pletter. Meer wist ik niet. 'Ik heb een afspraak waar ik al veel te laat voor ben,' zei ik, 'dus als u het niet heel erg vindt, zou ik graag ...'

'Uw naam?' vroeg de agent.

'Bellicher. Michael Bellicher. Dat heb ik al drie keer gezegd. Dat staat ook in het rijbewijs dat u van me heeft.'

'Dat zie ik.'

'Dus als het kan, wil ik nu graag naar mijn afspraak.'

'We hebben allemaal afspraken, meneer ...' Hij aarzelde en keek weer in de papieren.

'Bellicher', zei ik.

'Precies. Bellicher. Michael Bellicher. Weet u wat het is, meneer Bellicher? Die meneer daar in die auto had ook een afspraak.' Hij zweeg en keek me aan. Hij liet me voelen dat ik nog even helemaal niets te willen had.

Hij had gelijk, natuurlijk had hij gelijk, meer dan ik ooit zou krijgen. Toch werd ik steeds bozer om de manier waarop ik zonder enige uitleg steeds dezelfde belachelijke vragen moest beantwoorden. Het sloeg nergens op. Ik legde mijn hand op de portiergreep, klaar om uit te stappen.

'In dat geval ga ik maar', zei ik.

De agent keek me aan. 'Meneer Bellicher, nog een paar minuten, meer niet. Wij moeten nu eenmaal zo veel mogelijk checken voordat we u laten vertrekken. U bent de enige getuige.'

Ik zei niets.

'Het spijt me van uw afspraak. Dit zijn geen normale omstandigheden.'

Ik leunde achterover in de stoel en sloot mijn ogen. Waarom moest ik mijzelf zo opjagen? De opdracht was belangrijk, zeker, maar als een klant hier geen begrip voor had, dan was hij misschien niet een klant die ik wilde hebben. Zo kon ik het ook zien. In het zicht van de dood was al mijn drukte niet meer dan een poging te bewijzen dat ik nog leefde. Begrijpelijk, maar overbodig. Ik belde mijn klant, legde de situatie uit en we besloten dat het vandaag niet meer ging lukken. Zodra ik klaar was met de politie zou ik wel bellen voor een nieuwe afspraak. Meer kon

ik niet doen. Ik wreef met mijn handen over mijn gezicht en probeerde te ontspannen.

Achter me ging een portier open en de tweede agent stapte in.

‘En?’ vroeg de agent naast me.

‘Ja’, zei de man op de achterbank.

De agent naast me schudde vertwijfeld zijn hoofd. ‘Dat geloof je toch niet?’ zei hij.

‘Ik zeg alleen hoe het is’, zei de man achter me.

Daarmee waren ze kennelijk uitgepraat, want er viel een lange stilte. Buiten werd onvermoeibaar doorgewerkt. Met een kraanwagen was de betonnen paal van het wrak getild. De resten van de voorruit waren verwijderd en de stijlen doorgeknipt, waardoor het voorste deel van het dak kon worden weggevouwen. Een van de brandweermannen klom door de opening naar binnen en zette een soort hefboom tussen de deurstijl en de bodem. Heel langzaam werd de grootste deuk uit de zijkant van het wrak geperst en ontstond er binnenin voldoende ruimte om te manoeuvreren. Het lichaam van de passagier achterin werd als eerste naar buiten getild. Vanuit onze positie was er weinig van hem te zien. We keken alle drie, zonder iets te zeggen.

‘Went nooit’, zei de agent naast me op het moment dat het lichaam van de man in de ambulance verdween. Aan alles was te zien dat het voor de inzittenden van het wrak te laat was. De reddingswerkers deden hun werk secuur, maar zonder haast, zonder de aan paniek grenzende druk die ontstaat wanneer een mensenleven nog kan worden gered. ‘Dit soort ongelukken laat een ravage na die veel groter is dan wat je hier ziet. Dit kunnen we opruimen’, zei hij. ‘Dit is het makkelijke deel.’

‘Het is maar wat je makkelijk noemt’, zei ik.

De politieman keek me aan.

‘Dat is inderdaad nog maar de vraag’, zei hij. ‘Daar kunt u op het bureau over verder denken.’

Ik had geen greep meer op de dag. De agenten zetten me achter in de politie-auto en daar drong het tot me door dat mijn mening er niet meer toe deed. De twee mannen waren onvermurwbaar, geen enkel argument had enige uitwerking op ze. Ze luisterden naar alles wat ik zei, maar hadden er uiteindelijk geen boodschap aan. De vraag of ik mee-

ging was geen vraag, het was een bevel, alleen herkende ik dat niet. Nooit in militaire dienst geweest, geen sergeanten en kapiteins mee-gemaakt. Wel veel managers, voorzitters, partners en raad-van-be-stuursleden, de een nog autoritaarder dan de ander, maar rechtstreekse bevelen had ik nooit gehad. Ik was er niet mee opgegroeid. Mijn vader deed er niet aan. Mijn moeder wel, die had haar geloofsovertuigingen en daar handelde ze naar. Voor haar waren dat geen bevelen, zo hoorde het gewoon. Gelukkig waren mijn ouders het nooit met elkaar eens, en konden wij min of meer zeggen wat we wilden. Mijn vader en moeder hadden hun verschil uiteindelijk niet kunnen overbruggen en waren anderhalf jaar geleden uit elkaar gegaan. Sindsdien was er een nieuwe openheid gekomen in de manier waarop we met elkaar omgingen. Een nieuwe vrijheid. Tot vandaag.

De beide achterportieren van de politie-auto zaten op slot, door de bestuurder vergrendeld. Mijn eigen auto bleef achter op de plaats van het ongeluk. Mijn koffertje en mijn jas had ik eruit mogen halen, meer niet. De auto zou later worden opgehaald door de sleepdienst van de politie. Onhandig, overdreven en belachelijk. Het maakte één ding pijnlijk duidelijk: de twee agenten waren bang dat ik er vandoor zou gaan en dat wilden ze voorkomen. Blijkbaar was ik niet te vertrouwen, dat was ook gebleken uit het eindeloze herhalen van hun vragen naar mijn naam, naar het merk van mijn auto, naar het kenteken, naar mijn adres. Alsof ze hadden verwacht dat ik iets anders zou antwoorden. Maar wat? En nogmaals, waarom? Waarom zou ik een ander antwoord geven? De gedachte alleen al was absurd. Alsof ik niet zou weten wie ik was.

Ik sloot mijn ogen en focuste op een punt in mijn hoofd. Ergens. Een leeg punt. Hoe meer ik me daarop concentreerde, hoe meer ik me overgaf aan het vrije verloop van de tijd, aan de flow die nieuwe ideeën genereert en die me kon losweken van de gedachten die voortgang suggereren door zichzelf eindeloos te herhalen. Bewust denken is soms net CNN: het lijkt alsof er heel wat gebeurt, maar je zit vast in een lus. De politie deed wat ze moest doen en dat zou zo lang duren als ze daarvoor nodig hadden. Tot die tijd stond alles in standby, ik zat vast in een lang opgerekt moment.

Loslaten, dacht ik. Als ik er toch niets over te zeggen heb, kan ik beter mijn mond houden. De agenten voorin waren al veel eerder tot die

conclusie gekomen. Ik voerde hun opdracht uit, zij voerden de opdracht van een ander uit. Uit de radio kwamen af en toe cryptische berichten van de centrale, alsof er geheime bestellingen werden doorgegeven. Waar ben je? Haal dit. Breng dat. Heb je zus? Heb je zo?

Ja, ze hadden zus.

Dat was ik. Een soort afhaalpizza.

Op het politiebureau werd het niet beter. Alles werd er nog eens herhaald, alleen nu bureaucratisch. Mijn gegevens werden in een computer gezet, nummers erbij, en even later nam een agent me mee.

‘VAV drie is vrij’, zei de agente achter de balie. ‘En schoon.’

‘Mag ik daar bellen?’ vroeg ik. Ik kreeg niet eens antwoord. Ik hoorde vragen en opdrachten die mij steeds verder het systeem in zogen. Langzaam maar zeker verdwenen mijn eigenschappen, ik was niet meer aardig of interessant of leuk of belangrijk, ik was niet eens meer stom of irritant. Ik was geen persoon, maar een geval. Met een nummer en een procedure. Meer niet. Ik moest alles inleveren, sleutels, telefoon. Mijn koffertje had ik al niet meer. Met lege zakken bleef ik achter.

De agent nam me mee naar een rijtje dagcellen, voorlopige arrestantenverblijven, VAV’jes. Nummer 1 was leeg. In nummer 2 zat een man, een paar jaar ouder dan ik, groot, zwaar gespierd. Zijn T-shirt leek nog maar net om zijn bovenlijf te passen. Hij zat op het rechte bankje en staaarde naar de grond. Bewegingsloos.

‘Alles in orde, Klaas?’ vroeg de agent.

Klaas reageerde niet. Het was ook geen vraag, het was geluid, waarmee de agent aangaf dat hij er was en hem in de gaten hield.

VAV 3 was de laatste cel. De agent hield de deur voor me open.

‘En nu?’ vroeg ik.

‘Hierin’, zei de agent.

Dat was het. Alles wat ik wilde vragen, zou moeten wachten, want deze man zei net zo weinig als de vorige. Met een bijna fysieke inspanning probeerde ik mijn gedachten weg te duwen, maar ze bleven terugkomen. Ik ben hier niet. Dit gebeurt niet. Dit gaat niet om mij. Dit is een vergissing die straks wordt rechtgezet. Gewoon zoals het hoort. Concentreer je op een leeg punt, hield ik mijzelf voor. Laat de tijd de tijd zijn. Laat los. Wacht.

Ik deed twee stappen naar voren en achter mij deed de agent de deur dicht. Ik stond in een cel. De klik van het slot klonk harder dan hij was, definitiever. Het leek alsof ik het hele systeem erin hoorde. Met één simpele beweging was ik aan de andere kant beland. Ik draaide me om.

‘Is dit nodig?’ vroeg ik door tralies.

Tralies.

‘Ja’, zei de agent. ‘Standaard.’ Hij glimlachte, ook standaard, en liep weg.